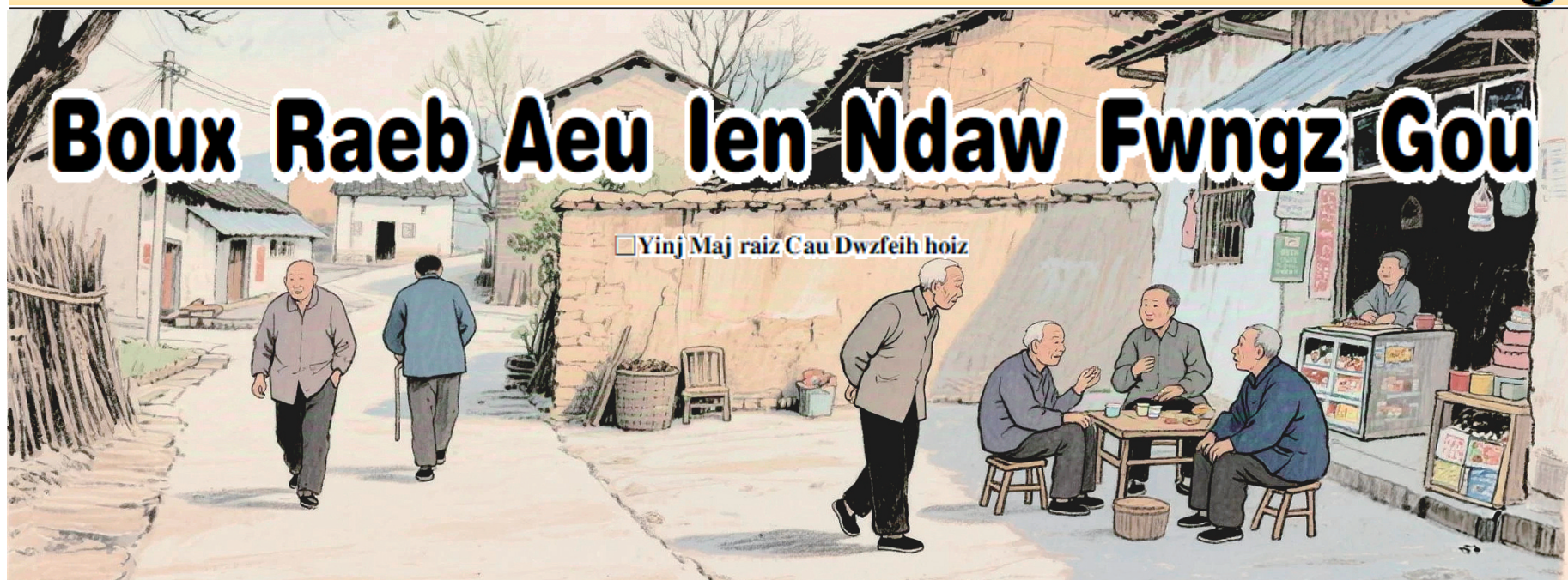

Yinj Maj raiz Cau Dwzfeih hoiz

Siujoyz doengzhag gou Fan Bingz doengh geij bi neix mbouj okbae dajhong. Ciuq de naeuz, dwg “daj mbouj dajhong cungj mbouj miz yungh”. Geij bi gonq, Fan Bingz bae gvaq Fuzgen、Guengjdoeng、Cezgyangh、Gunhmingz doengh gij dieg neix, ciuq de naeuz, dwg “bae gvaq daengx aen Cungguk”. Ngamq hainduj, de haeuj cangj guh doucueng. Hong baeg lai, guh buenq bi, buetdeuz, bae vujginhcangj. Vujginhcangj hong saeq lai, aeu miz di sawmaeg, guh buenq bi, buetdeuz. De naeuz: “Uk mbouj gaeuq yungh, vunz simnyap lai.” Doeklaeng bae sulucangj, guh buenq bi, yiemz feih haeu, mbouj guh, bae cangjrin. Cangjrin dwg lauxyeng hai, lij suenq ciuqgoq de, hoeng guh buenq bi le, de lij dwg buetdeuz lo, yienzaen dwg “mbouj naemj hawj bouxwnq gwnvi”. Siujoyz doengzhag gou buenq bi vuenh faenh hong, liuh mbouj daengz hix youq rog guh daengz seiqcib geij bi. Seizneix, de mbouj naemj okbae lo, aenvih lwgnyez hung lo, aeu hawj gyoengqde gag bae rag cienz, bonjfaenh youq ranzcoj, dawz lan guhcaemz. Seiqcib lai bi ndaej dawz lan, youq ndaw mbanj mboujdan Fan Bingz boux ndeu, lijimiz Luj Cungh、Vangz Dwzgei、Cinz Senhfu doengh boux neix.

Mwh gou faen ien hawj siujoyz doengzhag gou Fan Bingz, de naeuz: “Cungj ien neix youq dieg raeuz gai bengz, youq Fuzgen ca mbouj geijlai mbouj miz vunz cit, baenzlawz cienh vunz hix mbouj cawx.” De aeu dajhojgih diemj ien, “ga ga ga” yiengj haujlai nanz, diemj mbouj dawz. De fwngz yungh rengz faet dajhojgih. “Ga ga ga”, youh yiengj haujlai nanz, lijdwg mbouj dawz. Ien gamz youq ndaw bak, deng myaiz dumz lo. “Ga ga ga”, dajhojgih youh yiengj haujlai nanz.

Haenz naz miz geij boux vunz, gikgyakgyak, gyoengqde dingqnyi dajhojgih Fan Bingz yiengj “ga ga ga”, couh cungj humx gvaqdaeuj, raeb aeu ien ndaw fwngz gou. Dajhojgih gyoengqde dan “ga” mbat ndeu, ien couh dawz lo.

“Dwg ien mbouj deng.” Siujoyz doengzhag gou Fan Bingz nambegbeg.

“Yawj daeuj mwngz mbouj hab cit ien ndei baenzneix.” Bouxwnq guhriu, hoeng mbouj riu okdaeuj.

Mwh Fan Bingz ndwn youq bakmbanj, raen aen ci byawz hai haeuj mbanj de cungj vadfwngz. Cijaeu miz dieгнаengh hoengq,

我的小学同学范平这些年没有出去打工。按照他的说法,是“打不打都无用”。前些年,范平去过福建、广东、浙江、昆明等地,按照他的说法,是“辗转了整个中国”。开始时,他进的是门窗厂。活儿太累,干了半年,走人,去五金厂。五金厂活儿太细,需要有一定的知识积累,干了半年,走人。他说:“脑筋不够用,烦人得很。”后来去了塑料厂,干了半年,嫌味儿大,走人,去了石材厂。石材厂是同乡人开的,对他还算照顾,但干了半年后,他依然走了,其原因是“不想吃人家的便宜”。我的小学同学范平半年换一份工作,居然也在外面干到四十多岁。现在,他不想出去了,原因是孩子大了,得让他们自己挣钱去,自己留在老家,带带孙子玩。四十多岁就带孙子的,在村里不只范平一个,还有鲁聪、王德贵、陈先富等人。

我给我的小学同学范平递烟的时候,他说:“这烟在我们这些地方卖得贵,在福建几乎没人抽,再便宜人们也不买。”他用打火机点烟,“咔咔”响了好久,没点上。他用手使劲摇打火机。“咔咔”,又响了好久,还是没有火苗出来。烟嘴在口里衔着,被口水打湿了。“咔咔”,打火机又响了好久。

地埂上趴着几个人,懒洋洋的,他们听见范平的打火机在“咔咔”地响,就都凑过来,从我手里接过烟。他们的打火机只是“咔”了一下,烟就点着了。

“是烟不对路。”我的小学同学范平自言自语。

“看来你不太适合抽这么好的烟。”其他人在说笑,但没笑出来。

范平站在村口的时候,看见谁的车驶进村子都会招手。只要有空着的座位,他都会爬上车去,乘坐一小段路回家。“这车还行,跟我在浙江开的那一辆差不多。”

“你在浙江开的是宝马吧? 我这车只是个大众,差多了。”车主说。

“有个卵用。”范平好像真的开过宝马一样,他说,“就代个步而已。”

和我共同拥有一个干爹的我的发小徐富贵是前两年才从昆明回来的。前两年,他的妻子患了鼻咽癌,先是把所有积蓄花光,然后把在昆明的房子便宜卖掉,钱全部交进医院。他从我手里接过烟的时候,说:“兄弟啊,哥哥现在走投无路了,你嫂子只剩下半条命。”

“你已经尽力了。”我说,“老天会眷顾她的。”

“老天!”他吐了一个烟圈,“唉”了一声后,说,“你是知道的,你哥和你嫂都是忠厚人,从未做过什么伤天害理的事,老天还是不给面子。”

“哪有什么老天!”他又吐了一个烟圈。

我的发小徐富贵和他的妻子前些年在昆明做蔬菜生意,每天用一辆微型车给那些大大小小的餐馆送菜,一天能挣上千元钱,后来就在昆明买了房子。有时候我去昆明,给他打电话,他会请我吃饭。他的妻子患了鼻咽癌以后,他带着她到处求医问药,先是走遍了昆明的各大医院,后来又去北京、河北、广东等地方。钱花光以后,就让妻子留在昆明,每隔一段时间去医院做常规性的化疗,自己因为一个人无法为餐馆送菜,就回到村里,用微型车拉客,跑短途营运。由于没有路线牌,只能悄悄跑,靠熟人周济生意,经常被交警和运管在半路上查获,有时候跑十天的生意还不够罚一次款。

de cungj hwnj ci bae, naengh duenh roen ndeu dauq ranz. “Aen ci neix baenz, caeuq aen gou youq Cezgyangh hai ca mbouj geijlai.”

“Mwngz youq Cezgyangh dwg hai Baujmaj ba? Aen gou cij dwg Dacung, yaez gvaq lai lo.” Bouxcawj aen ci naeuz.

“Miz viz yungh.” Fan Bingz lumj caen hai gvaq Baujmaj nei, de naeuz, “lawh byaij ndwi.”

Boux baengzyoux ndei gou caeuq gou caemh boux bohgeiq Ciz Fugvei dwg song bi gonq cij daj Gunhmingz dauqma. Song bi gonq, yah de baenz bizyenh’ aiz, yungh sojmiz cienzrom liux le, yienzhaeuh youh gai cienh aen ranz Gunhmingz bae, cienz gyau haeuj yihyen bae liuxliux. Mwh de raeb aeu ien ndaw fwngz gou, naeuz: “Nuengx ha, daeggo seizneix caen mbouj miz roen byaij lo, sauj mwngz dan lw buenq diuz mingh lo.”

“Mwngz caenhrengz lo.” Gou naeuz, “mehmbwn haengjidingh yawjraen de.”

“Mehmbwn!” De boq aen gien hoenz-ien ndeu, “ai” sing ndeu le, naeuz, “mwngz roxnaj, go mwngz caeuq sauj mwngz cungj dwg vunz lauxsaed, guh saeh doiq ndaej liengzsim, mbouj sienghaih bouxwnq gvaq, mehmbwn lij dwg mbouj hawjnaj.”

“Gyawz miz mehmbwn!” De youh boq amq ien ndeu.

Boux baengzyoux ndei gou Ciz Fugvei caeuq yah de doengh geij bi gonq youq Gunhmingz gai byaek, ngoenznaengz yungh ciuq aeu byaek bae soengq doengh gij bouqhaeux hunghung iqi haenx, ngoenz ndaej baenz cien maenz cienz, gvaqlaeng youq Gunhmingz cawx ranz. Mbangjbaez gou bae Gunhmingz, dwk dienhvah hawj de, de lij cingj gou gwn haeux. Yah de baenz bizyenh’ aiz le, de daiq yah de bae gak dieg ra canghyw, bae gvaq gak aen yihyen hung Gunhmingz gonq, doeklaeng youh bae Baekging、Hozbwz、Guengjdoeng doengh gij dieg neix. Sai cienz liux le, couh hawj yah louz youq Gunhmingz, gek mboengq bae yihyen guh valiuz, bonjfaenh aenvih boux dog soengq byaek hawj bouqhaeux mbouj ndaej, couh dauq ndaw mbanj, aeu ciuq bae yinh hek lohgyawj. Aenvih mbouj miz baiz loh sienq, cijndaej caeg guh, baengh vunzsug guhgwn, ciengzseiz deng gyauhgingj caeuq yin’ gvanj buenq roen caz aeu, mbangjbaez guh cib ngoenz lij caengz gaeuq fad cienz baez ndeu.